

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

محسن نیازی^{*}، محسن شاطریان^{**}، حسن بابایی^{***}، محمد صدیق محمدی^{****}
چکیده

ترس از جرم بخش جدایی‌ناپذیر زندگی امروزی و از هراس‌های گسترشده دنیای کنونی به شمار می‌آید. پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر ترس از جرم در تحقیقات داخلی و با روش فراتحلیل انجام شده است؛ بدین‌منظور مقالاتی که در زمینه ترس از جرم در ایران منتشر شده‌اند تحت مطالعه قرار گرفت و پس از حذف مطالعات مروری و کتابخانه‌ای، تعداد ۲۰ مقاله پژوهشی به منزله جامعه آماری انتخاب شد. برای ترکیب اندازه اثر مطالعات با بهره‌گیری از نرم‌افزار سی‌امتو^۱ ابتدا با استفاده از فرمول فیشر اندازه‌های اثر استاندارد مطالعات به دست آمد و سپس با هم ترکیب شد. یافته‌ها حاکی از آن است که «تعاملات و پیوند اجتماعی» با اندازه اثر ۰/۰۲۳۴ / ادرارک فرد از کیفیات محیطی با اندازه اثر ۰/۳۰۵ و «رضایت از پلیس» با اندازه اثر ۰/۵۶۶ مهمترین عوامل مؤثر بر ترس از جرم در تحقیقات مورد مطالعه بوده‌اند.

کلیدواژه‌ها: ترس از جرم، فراتحلیل، رضایت از پلیس، تعاملات و پیوند اجتماعی، کیفیات محیطی

niazim@kashanu.ac.ir

* استاد گروه علوم اجتماعی دانشکده علوم انسانی دانشگاه کاشان

shaterian@kashanu.ac.ir

** دانشیار دانشگاه کاشان

*** دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران. معاون اجتماعی و پیشگیری از

dr.hassan.babaee@gmail.com

وقوع جرم دادگستری استان کردستان

**** دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی بررسی مسائل اجتماعی ایران دانشگاه کاشان mmohamadyk@yahoo.com

^۱ CMA2 (Comprehensive Meta Analysis V2)

تاریخ دریافت: ۹۴/۱/۱۶ تاریخ پذیرش: ۹۴/۷/۸

مسائل اجتماعی ایران، سال ششم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۴، صص ۱۹۵-۲۱۸

مقدمه

ترس از جرم و قربانی شدن در برابر جرم از هراس‌های بزرگ زندگی امروزه محسوب می‌شود. بسیاری از مردم در نقطه‌ای از زندگی خود قربانی جرائم مالی یا جرائم خشن می‌گردند. قربانی شدن اثرات بلند مدتی بر قربانیان و نزدیکان آنان دارد (نوریس و دیگران، ۱۹۹۷: ۱۵). درواقع ترس و نگرانی از جرم و بزهیدگی یکی از ترس‌هایی است که بسیاری از ساکنان شهرها امروزه به نوعی با آن درگیرند و بر کیفیت زندگی و سلوک و رفتار اجتماعی آنان تأثیر فراوانی بر جای می‌گذارد (فوردی، ۲۰۰۷: ۲۱؛ به نقل از حسنوند، ۱۳۹۱: ۱۲۰).

ترس در نگاهی اجمالی با تصورات و ذهنیات از جرم و جناحت، به شیوه‌ای که از رسانه‌ها استنباط شده، مرتبط است. حجم فرایندهای از شواهد وجود دارد که حاکی از ارتباط درونی بین ترس از جرم و ترس از مشکلات دیگر در نواحی کوچک است؛ چه این تهدیدات سمبولیک باشند و چه واقعی؛ مثلًا سروصدای بیش از حد همسایه‌ها، ولگردی جوانان، رانندگی با سرعت بیش از حد، وجود سگ‌های ولگرد، و الکلیسم (دیویدسون، ۱۳۸۴: ۳۸۲).

حتی اگر فرد هیچ‌گاه قربانی هیچ جرمی نشود، زندگی‌کردن در دنیابی با فراوانی و احتمال زیاد وقوع جرم می‌تواند بر سلامتی فرد تأثیر بگذارد. ترس از جرم می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق نگرانی و اضطراب بر سلامت روانی و جسمانی افراد اثر بگذارد (دولان و پیزگود، ۱۳۹۰: ۱۹۷).

در تعریف ترس معمولاً بیان می‌شود که ترس هیجانی پیچیده است. افراد بنا به دلایل مختلف و به طرق گوناگونی احساس ترس می‌کنند. ترس چیزی فراتر از پاسخی خودکار به خطر است. ترس اغلب نتیجه تعاملات پیچیده بین ما، محیط اجتماعی و فیزیکی ما و پیشینه فرهنگی ماست. ترس در برگیرنده جسم، تحرك، حافظه، تجربه، سن، جنسیت، پنداشت ما از خود و عقاید و استدلالات ماست. ترس از جرم مانند خود ترس پدیده پیچیده‌ای است و می‌تواند مبین برداشت ما از خطر، ترس از قربانی شدن در برابر جرائم (خواه مالی یا جسمی)، سیاستگذاری‌های عمومی و حتی نگرانی از زندگی در کل باشد. ترس از جرم حکایت از این دارد که افراد چقدر هراس دارند از اینکه قربانی جرم شوند و این تا چه اندازه بر امنیت و آرامش زندگی‌شان تأثیر دارد (علیخواه و نجیبی ربیعی، ۱۳۸۵: ۱۱۲).

مطالعات در حوزه جرمنشاسی نشان داده‌اند که ترس از جرم می‌تواند باعث ایجاد محدودیت در مسافت‌های درون‌شهری و برون‌شهری مردم، ایجاد فشار برای انجام تعهداتی که مردم پذیرفته‌اند و سخت‌تر شدن اموری شود که افراد برای خود و دیگران میزانی از امنیت را جهت پرداختن به آنها لازم می‌دانند (احمدی و همکاران، ۱۳۹۱: ۲). ممکن است این دیدگاه وجود داشته باشد که چون ترس از جرم نوعی «حساس» است، پرداختن به آن و تلاش برای

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

کنترل آن ضرورتی ندارد؛ اما همین احساس رفتار مردم و کیفیت زندگی اجتماعی را به شکل گسترهای متأثر می‌کند. درواقع، ترس از جرم چنان دامنه وسیعی دارد که حتی در بسیاری موارد از آثار خود جرم وسیع‌تر است (پاکنهاد، ۱۳۹۲: ۱۵۶).

ترس از جرم به منزله یک حوزه مطالعاتی از سال ۱۹۶۰ به رسمیت شناخته شده است. در دهه ۱۹۷۰ این حوزه مرکز توجه بسیاری از محققان قرار گرفت (احمدی و همکاران، ۱۳۹۱: ۲). امروزه مطالعه ترس از جرم و عوامل مرتبط با آن به‌علت تأثیرات منفی‌ای که بر زندگی روزمره افراد و جامعه دارد، موضوع بسیار مهمی جهت انجام پژوهش‌های دانشگاهی است. در تحقیقات داخلی نیز موضوع ترس از جرم از سال ۱۳۸۵ در کانون توجه قرار گرفته و از جنبه‌های مختلف پژوهش و بررسی شده است، اما واقعاً چه عواملی بر ترس از جرم تأثیر دارند؟ به عبارت دیگر، کدام عوامل در شکل‌گیری و میزان ترس از جرم یا کاهش و کنترل آن اثرگذارند؟ پژوهش‌های گوناگون در این حوزه پاسخ‌های متفاوتی به این سؤال داده‌اند. بر این مبنای پژوهش حاضر سعی دارد با بررسی این تحقیقات به فراتحلیل عوامل مرتبط با ترس از جرم در جامعه ایرانی بپردازد تا به پاسخی یکدست و جمع‌بندی‌شده در این زمینه دست یابد و با شناسایی عوامل مؤثر بر ترس از جرم آنها را طبقه‌بندی و خلاصه کند.

مباحث نظری

از همان آغاز پژوهش و کار تجربی درخصوص جرم و به تبع آن در زمینه ترس از جرم، دیدگاه‌های نظری بسیار متفاوتی مطرح شده است. ادبیات نظری و تجربی موجود، عوامل متعدد و متنوعی را با پدیده ترس از جرم مؤثر و مرتبط دانسته‌اند. در دسته‌بندی کلی می‌توان این عوامل را در دو گروه اصلی قرار داد: دسته اول، شامل عوامل ساختاری یا کالبدی است؛ و دسته دوم عوامل فردی را در بر می‌گیرد:

الف) گروه اول: تأکید بر عوامل ساختاری و کالبدی

صاحب‌نظرانی که قائل به تأثیر عوامل دسته اول یعنی فضا و ساختار بر ترس از جرم هستند، به بعد عینی ترس از جرم توجه کرده‌اند. در ادامه به مهم‌ترین دیدگاه‌های این گروه اشاره می‌شود.

دیدگاه محیطی^۱

تأکید و تمرکز محققان بر عنصر جغرافیایی جرم نقش مهمی در رویکرد اجتماعی جرم داشته است. این دریافت اثبات مجددی برای مضمون سنتی اکلوزی (مکتب شیکاگو) است، اما این موضوع همچنین نمودی از تأکید معاصر بر جامعه و فرهنگ و شیوه‌های درک هویت است.

^۱ Environmental

ارتباطی بین دامنه تأثیر محیط اطراف و جرم و ترس وجود دارد، چه آن محیط خیابان باشد یا محیط همسایگی یا فضاهایی که کمتر قابل درک است. تعریف نقش اجتماع محلی می‌تواند تا حدی ابهام در تعریف اجتماع محلی را کاهش دهد؛ هرچند همیشه گره‌گشا نیست (دیویدسون، ۱۳۸۴: ۳۸۵). بورسیک و گراسمیک در کتاب همسایگی و جرم؛ بعد از کنترل مؤثر اجتماع، «نظریه نظاممند کنترل همسایگی»^۱ را ارائه کردند. این نظریه بر این اصل مبتنی است که تفاوت میزان جرائم و ترس از جرائم در محله‌ها را می‌توان با میزان نظارت همسایگی تبیین کرد (بورسیک و گراسمیک، ۱۹۹۳). شاو^۲ و مک‌کی (۱۹۶۹) از اولین جرم‌شناسانی بودند که میان میزان جرائم و ویژگی‌های محیطی و بوم‌شناختی ارتباط قائل شدند.

اساس این نظریه این است که ساکنان محله‌ایی که نشانه‌های بی‌نظمی بیشتری در محیط مستقیم خویش ادراک می‌کنند، میزان ترس از جرم بیشتری دارند. این نشانه‌های بی‌نظمی ممکن است اجتماعی (مانند نوشیدن مشروبات الکلی، مصرف مواد مخدر، نزاع و درگیری) یا محیطی (مانند کثیفی، نقاشی‌های دیواری، قمار و خانه‌های مخربه و رها شده) باشد (اسنل،^۳ ۲۰۰۷: ۵۰).

دیدگاه تنوع خردۀ فرهنگی^۴

طبق دیدگاه تنوع خردۀ فرهنگی، ترس از جرم نتیجه زندگی در محیطی مملو از زمینه‌های فرهنگی گوناگون است. هرچه فرد در محیط اطراف خود شاهد وجود گروه‌های قومی و خردۀ فرهنگی گوناگون‌تری باشد که با او غریب‌ه و متفاوت هستند، میزان ترس از جرم بیشتری را تجربه می‌کند. براساس این مدل نظری، ترس از جرم از ناتوانی افراد در تفسیر رفتارهای متفاوت قومی و فرهنگی نشئت می‌گیرد (کوینگتون و تیلور، ۱۹۹۱)

دیدگاه پنجره‌های شکسته^۵

جرج کیلینگ و جیمز ویلسون در مقاله بسیار معروفی با عنوان «پنجره‌های شکسته: پلیس و امنیت محله‌ها» در سال ۱۹۸۲ این دیدگاه را مطرح کردند. آنها بر این باورند که غفلت‌های کوچک، همچون بر جای گذاشتن یک پنجره شکسته و تعیین‌شده، گویای پیام زوال و بی‌تفاوتی است که موجب تشویق رفتارهای ضداجتماعی بسیار زیادی می‌شود و این مسئله سرانجام به جرم و جنایتهای بزرگ‌تر می‌انجامد. یک پنجره شکسته و تعمیرنشده خود نشانه‌ای از این

^۱ Systematic theory of neighborhood control

^۲ Shaw

^۳ Snell

^۴ Subcultural diversity

^۵ Broken windows

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

است که هیچ‌کس نگران نیست و بنابراین شکستن پنجره‌های بیشتر هیچ هزینه‌ای نخواهد داشت (ویلسون و کلینگ، ۱۳۸۲: ۱۸۱).

مطابق این دیدگاه، احساس ترس از جرم در محله صرفاً به دلیل جرائم خشونت‌آمیز نیست، بلکه نابهنجاری‌ها و رفتارهای اخلاقی‌گرانه چون اعتیاد، ولگردی و تکدی گذشته از اینکه عامل اصلی ترس و احساس نامنی عمومی‌اند، به نوبه خود قطعاً زمینه رواج گستردۀ جرائم را نیز فراهم می‌نمایند (ویلسون و کلینگ، ۱۳۸۲: ۷۹). از این دیدگاه، رفتار «به حال خود رها نمودن» همچنین، می‌تواند منجر به انهدام کنترل‌های اجتماعی گردد. یک محله با ثبات که در آن خانواده‌ها مراقب خانه‌های خود بوده، اطفال یکدیگر را کنترل کرده و با خاطره مطمئن در برابر متجاوزان برمی‌آشوبند، در عرض چند سال یا حتی چند ماه می‌تواند به قهرای یک جنگل مخوف و خطرناک تنزل یابد (همان، ۱۸۶). طبق این اندیشه، به حال خود رها کردن جرائم کوچک، کیفیت زندگی را پایین آورده و فرهنگی را به وجود می‌آورد که زمینه ساز جرائم بزرگ‌تر و جدی‌تر است (مک آردل و ارزن، ۲۰۰۱: ۱۹).

دیدگاه پنجره شکسته به صورت گستردۀای در کانون توجه پلیس در سراسر امریکا قرار گرفت و نیروی پلیس براساس این دیدگاه اقدامات شدید و سخت‌گیرانه‌ای را برای کنترل و پیشگیری کوچکترین جرائم مشهود به انجام رساندند که همین سبب شد انتقادات زیادی به این دیدگاه وارد شود (الیسون و همکاران، ۲۰۱۰: ۵۲۴).

دیدگاه اثر بخشی جمعی^۱

دیدگاه اثر بخشی جمعی همچون تکمیل‌کننده و منتقد دیدگاه بی‌سازمانی اجتماعی مطرح شد. به عقیده سامپسون شبکه‌های اجتماعی و پیوندهای اجتماعی به تنها یعنی می‌توانند کنترل اجتماعی را تبیین کنند. طبق این دیدگاه ممکن است شبکه روابط اجتماعی، رفتار مجرمانه را تا جایی که اهداف اساسی را زیر سؤال نبرد تحمل کنند. سامپسون، رودنبوش و ایرلز، «اثربخشی جمعی را به منزله سازوکارهایی که سرمایه اجتماعی از طریق آنها منافع خود را به اعضاء ارائه می‌کند مفهوم‌سازی کرده‌اند. به عقیده آنها، اثربخشی جمعی، فرایند فعال‌شدن پیوندهای اجتماعی در ارتباط با اهداف معین است که کاهش جرم تنها یکی از آنهاست (کونن و ویلکوکس، ۲۰۱۰: ۷).

به عقیده سامپسون، شبکه‌های اجتماعی می‌توانند زمینه رشد اثربخشی جمعی را فراهم سازند. در حقیقت آنها شرط لازم تحقق کنترل جرم هستند، اما شرط کافی آن به شمار نمی‌رond (سامپسون، ۲۰۰۶: ۳۹). مطابق دیدگاه اثربخشی جمعی، این توانایی اجتماع در

^۱ Collective efficacy

کنترل رفتار اعضاست که می‌تواند به کاهش جرائم و همچنین کاهش ترس از جرم منجر شود (سامپسون و دیگران، ۱۹۹۷: ۳۵).

دیدگاه تأثیر رسانه^۱

طبق این دیدگاه، رسانه‌ها ترس غیرعقلاتی و بی‌موردی را از طریق افراط در پوشش نمایشی جرم (معمولًاً جرائم خشونت‌آمیز) ایجاد می‌کنند (سراجزاده، ۱۳۸۹: ۲۲۷). آنها با انتخاب حوادث جنایی و نحوه انعکاس آن درواقع محدوده رفتارهای مجاز را تعریف و معیارهایی را در این زمینه به جامعه ارائه می‌کنند. بدین‌ترتیب، رسانه‌ها از یکسو توانایی تشدید احساس نالمی، ترویج برهکاری و تشویق افراد مستعد ارتکاب جرم را دارند و از سوی دیگر، با ایفای نقش اطلاع‌رسانی مسئولانه و ترویج الگوهای زندگی سالم می‌توانند در کاهش وقوع جرم و تأمین احساس امنیت مؤثر باشند (فرجیها، ۱۳۸۵: ۵۸). نتایج بسیاری از تحقیقات نشان داده‌اند که ترس از جرم با اهداف سیاسی از طریق رسانه‌ها القا می‌شود (وندی و ترانسو، ۱۹۹۵). از دهه ۱۹۷۰ به بعد، پردازش رسانه‌ای جرائم علاوه بر تغییر کمی، از لحاظ کیفی نیز تغییر یافت. لذا رسانه‌ها به طور ویژه گزارش حوادث را منتشر می‌کنند که غیرعادی و تا حدی متفاوت هستند و بر تعداد بیشتری از مردم تأثیر می‌گذارند (مهدوی‌پور و شهرانی کرانی، ۱۳۹۲: ۱۶). رسانه‌ها با انعکاس اخبار مربوط به پدیده‌های جنایی، نه تنها نگرش خاصی را به مخاطبان القا می‌کنند، بلکه بینش مردم را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند (کالانان، ۲۰۰۵: ۵۴).

ب) گروه دوم؛ تأکید بر عوامل فردی

صاحب‌نظران این گروه افراد را دارای قدرت پردازش و تفسیر دانسته‌اند و ذهن آنها را عاملی مداخله‌گر در میزان تأثیرپذیری افراد از عوامل کالبدی بیان شده می‌شناسند. به عبارتی، تأکید این دسته صاحب‌نظران در مقابل دسته اول، بر افراد است تا بر فضای ساختار کلی حاکم بر افراد. در این بخش با تقسیم‌بندی این دیدگاه‌ها پیشینه نظری مرتبط با مفهوم ترس از جرم ارائه شده است.

دیدگاه احتمال قربانی‌شدن^۲

برخی نظریه‌پردازان عقیده دارند که ترس از جرم مستقیماً با احتمال قربانی‌شدن ارتباط دارد. نتایج برخی تحقیقات نیز این دیدگاه را تأکید کرده است (سکوگان^۳ و مکس فیلد، ۱۹۸۱؛ می، و

¹ Impact of media

² Callanan

³ The possibility of victimization

⁴ Skogan

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

دونوازی، ۲۰۰۰)، اما تحقیقاتی نیز وجود دارد که فرض وجود این رابطه را رد کرده‌اند یا به ارتباط ضعیفی میان ترس از جرم و احتمال قربانی‌شدن دست یافته‌اند (لیسکا و دیگران، ۱۹۸۸). طبق تحقیقی که گارو فالو و لاب در سال ۱۹۷۸ به انجام رساندند، کسانی که بیشترین احتمال بزهیدگی را داشتند (مردان جوان) از کمترین میزان ترس از جرم برخوردار بودند و کسانی که کمترین احتمال قربانی‌شدن درباره آنها وجود داشت (زنان سالخورده) دارای بیشترین میزان ترس از جرم بوده‌اند (گارو فالو و لاب، ۱۹۷۸). تحقیقات دیگری نیز بر همین تعارض تمرکز کرده‌اند (فرارو، ۱۹۹۶؛ وار، ۱۹۸۵). این دیدگاه بر کنترل متغیرهای جمعیت‌شناختی مانند سن و جنسیت و همچنین متغیرهایی نظیر تجربه قبلی براساس میزان ترس از جرم تأکید دارد (اسنل، ۲۰۰۷، ۴۹).

دیدگاه آسیب‌پذیری^۱

از این دیدگاه، آسیب‌پذیری از جرم دارای سه بعد وجود خطر، پیش‌بینی پیامدهای آسیب‌پذیری و فقدان کنترل است و هر سه عامل به تولید ترس منجر می‌شوند. ترس همچنین با جنبه‌های نهادی، اجتماعی و فیزیکی آسیب‌پذیری مرتبط است؛ برای مثال، زنان، سالخوردگان و افرادی که وضعیت سلامت نامساعدی دارند (عامل فیزیکی)، افراد بدون شبکه‌های حمایت اجتماعی (عامل اجتماعی) و افراد ساکن در مناطقی که کسی برای کمک‌کردن نیست (عامل نهادی) میزان ترس از جرم بیشتری را تجربه می‌کنند (فارال و همکاران، ۲۰۰۷: ۵ به نقل از سراج‌زاده، ۱۳۷۱: ۳۸۹). جاناتان جکسون عقیده دارد که ترس از جرم افراد را باید براساس آسیب‌پذیری آنها و درنتیجه ارزیابی آنان از احتمال بزهیده شدن‌شان تبیین کرد (جکسون، ۲۰۰۹: ۱۷-۲۰). این‌گونه ارزیابی عقلانی احتمال قربانی‌شدن در تحقیقات زیادی پیگیری شده (یونگ، ۱۹۸۸: ۸۰؛ اسپارک، ۱۹۹۲: ۶۳) و در برخی تحقیقات نیز تأیید نشده است (واکلیت، ۱۹۹۵: ۳۴).

تحقیقات مختلف نشان داده‌اند که ارتباط مستقیمی بین میزان ارتکاب جرم و ترس از بزهیدگی وجود ندارد، کما اینکه پدیده مزبور در بین زنان رایج‌تر از مردان است، درحالی‌که میزان واقعی بزهیدگی مردان بیشتر از زنان است و عکس این قضیه نیز در بین نوجوانان و جوانان پسر به اثبات رسیده است (ویلیام، ۱۳۸۲^۵: ۳۰۲).

¹ Vulnerability

² Young

³ Spark

⁴ Walklate

⁵ William

یکی از عواملی که در افزایش احساس نالمی و ترس از جرم نقشی مهم دارد سابقه بزهیدگی است. بزهیدگی باعث می‌شود اعتماد به نفس بزهیده کاهش پیدا کند و او خود را دربرابر جرائم آتی آسیب‌پذیرتر از گذشته ببیند (جکسون و مایستافورد، ۸۳۶: ۲۰۰-۹). سرزنش‌های اجتماعی نیز که گاه متوجه بزهیده شده‌اند و او را در ارتکاب جرم مقصراً شناخته‌اند، نقش مهمی در افزایش ترس از جرائم آتی دارد. گاه بزهیده در مراجعته به دستگاه قضایی و دیگر نهادهای اجتماعی با احساس سرخوردگی و تنها‌ی موواجه می‌شود که این نیز ترس او را از جرائم آتی افزایش می‌دهد (رانزیجین، ۹۲: ۲۰۰-۲).

دیدگاه نگرانی اجتماع^۱

دیدگاه نظری نگرانی اجتماع را در سال ۱۹۸۶ تیلور و هیل مطرح کردند. در این دیدگاه نظری که به مدل بی‌نظمی محیطی بسیار نزدیک است هرچه نگرانی فرد درباره زوال محله و اجتماع افزایش یابد، میزان ترس از جرم او نیز بالا می‌رود. تیلور و هیل این مسئله را به رضایت از روابط همسایگی نیز ارتباط داده‌اند (تیلور و هیل، ۱۹۸۶). همچنین لویس و سالم^۲ نگرانی اجتماع را با سستشدن استانداردها و ارزش‌های مشترک مرتبط می‌دانند؛ به نظر آنها ترس از جرم نتیجه از دسترفتن کنترل همسایگی است (لویس و سالم، ۱۹۸۶).

روش

روش انجام این تحقیق فراتحلیل است. بدین منظور تمام مقالاتی که در زمینه ترس از جرم در ایران منتشر شده‌اند تحت مطالعه قرار گرفتند. پس از حذف مطالعات مروری و کتابخانه‌ای، ۲۰ مقالهٔ پژوهشی بهمنزلهٔ جامعهٔ آماری پژوهش حاضر انتخاب شدند. هرچند این پژوهش محدودیتی در زمینهٔ فاصلهٔ زمانی انجام تحقیقات تحت بررسی نداشته است، تمام مقالات پژوهشی نوشته‌شده در این زمینه مربوط به فاصلهٔ زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۳ هستند. در این مقاله، برای ترکیب اندازهٔ اثر مطالعات با بهره‌گیری از نرم‌افزار سی ام ا تو^۳ ابتدا با استفاده از فرمول فیشر اندازهٔ اثر استاندارد^۴ مطالعات به دست آمد و سپس با فرمول ذیل اندازهٔ اثرها با هم ترکیب شد. جدول ۱ جزئیات مربوط به مقاله‌های تحت بررسی را نشان می‌دهد.

$$\sigma^2(z_i) = \frac{1}{\sum_{i=1}^k (n_i - 3)}$$

¹ Community concern

² Salem

³ CMA2 (Comprehensive Meta Analysis V2)

⁴ Fisher's Z

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

جدول شماره ۱ مقاله‌های تحت بررسی به تفکیک حوزه مطالعاتی و روش تحقیق

ردیف	عنوان مقاله	حوزه علمی	نویسنده/گان	روش	سال انتشار	نام مجله	رتبه علمی
۱	بررسی اثرات هویت محله‌ای بر میزان جرائم شهری (مورد پژوهش شهر ورامین) (ترس از جرم از متغیرهای اصلی تحقیق است)	برنامه‌ریزی شهری	رحمان جهانی دولت آباد	پرسشنامه	۹۳	فصلنامه دانش انتظامی شرق تهران	علمی تخصصی
۲	بررسی امنیت زنان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی منطقه ۸ شیراز) (ترس از جرم از متغیرهای اصلی تحقیق است)	برنامه‌ریزی شهری	ندا یوسفی دارانی	پرسشنامه	۹۳	مدیریت شهری نوین	علمی تخصصی
۳	نقش ترس از جرم بر اجرای علنی مجازات مرگ با تأکید بر نقش رسانه‌ها (مطالعه موردی اعدام قاتل روح الله داداشی)	جرائم‌شناسی	حمدی رضا نیکو کار مزگان امراللهی بیوکی مهری بزرگر	پرسشنامه	۹۲	فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم	علمی ترویجی
۴	ترس از جرم در مشهد: میزان و عوامل	جرائم‌شناسی	سید مهدی سیدزاده ثانی سعید کرمانی	پرسشنامه	۹۲	پژوهشنامه حقوق کیفری	علمی پژوهشی
۵	ترس از جرم در زنان در فضاهای شهری شهرستان بروجرد	جرائم‌شناسی	علی آzman	پرسشنامه	۹۲	فصلنامه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری چشم‌انداز زاگرس	علمی تخصصی
۶	بررسی مقایسه‌ای عوامل مرتبط با ترس از جرم زنان و مردان، مطالعه موردی زنان و مردان ساکن شهر کرج	جامعه‌شناسی	حبیب احمدی علی عربی محبویه صادق زاده تبریزی	پرسشنامه	۹۱	فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد- اسلامی واحد شوستر	علمی پژوهشی
۷	بررسی و تحلیل	جامعه‌شناسی	مریم کیفی	کیفی	۹۱	مسائل	علمی

مسائل اجتماعی ایران، سال ششم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۴

	پژوهشی	اجتماعی ایران		صالحه عمیق	قاضی نژاد فرشته شاکری		جامعه‌شنختی ترس از جرم و رفتارهای غیرمدنی در میان زنان شهر تهران (با تأکید بر هویت جنسی و هویت مدنی)	
۸	علمی پژوهشی	مطالعات جامعه‌شناسی شهری	۹۱	پرسشنامه	حبیب احمدی علی عربی بهزاد حکیمی‌نیا	جامعه‌شناسی	بررسی رابطه مصرف رسانه‌های و ترس از جرم (مورد مطالعه: شهر کرج)	
۹	علمی پژوهشی	زن در توسعه و سیاست	۹۰	کیفی مصاحبه عمیق	سهلا صادقی فسایی زهرا میرحسینی	جامعه‌شناسی	بررسی عوامل مؤثر بر بزرگی زنان شهر تهران (ترس از جرم از متغیرهای اصلی پژوهش است).	
۱۰	علمی پژوهشی	مسائل اجتماعی ایران	۹۰	پرسشنامه	رحمت... صدیق سروستانی آرش نصراف‌صفهانی	جامعه‌شناسی	مطالعه عوامل مؤثر بر ترس از جرم	
۱۱	علمی پژوهشی	بررسی مسائل اجتماعی ایران	۹۰	پرسشنامه	ملکی، امیر؛ رستگار نسب، فرهاد؛ عبدالملکی، جعفر؛ خلف‌خانی، مهدی	جامعه‌شناسی	زندگی شهری، ترس از قربانی شدن و کاهش سرمایه اجتماعی در کلان شهر تهران	
۱۲	علمی پژوهشی	رفاه اجتماعی	۸۹	پرسشنامه	سیدحسین سراج زاده اشرف گیلانی	جامعه‌شناسی	بسازمانی اجتماعی و ترس از جرم (مطالعه مقایسه‌ای مناطق ۳ و ۱۲ شهر تهران)	
۱۳	علمی پژوهشی	فصلنامه پژوهش‌های ارتباطی	۸۹	پرسشنامه	رسول ریانی محمد عباس‌زاده رسول محمود مولایی کرمانی	جامعه‌شناسی	تأثیر رسانه‌های جمعی بر احساس نالمنی زنان (ترس از قربانی شدن از متغیرهای اصلی پژوهش است)	
۱۴	علمی پژوهشی	نامه علوم اجتماعی	۸۸	کیفی مصاحبه عمیق	سهلا صادقی فسایی زهرا	جامعه‌شناسی	تحلیل جامعه‌شنختی ترس از جرم در میان زنان شهر تهران	

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

				میرحسینی			
علمی پژوهشی	جامعه‌شناسی کاربردی	جامعة‌شناسی کاربردی	۸۸	پرسشنامه حبيب احمدی مریم سروش حسین افراسیابی	جامعه‌شناسی	ترس از جرم در مناطق جرم خیز شهر شیراز	۱۵
علمی پژوهشی	مطالعات اجتماعی ایران		۸۷	کمی پرسشنامه Zanjaniz ahed Eazazi Homa Shahdadi Khajeh Askari Ali	جامعه‌شناسی	Fear of Crime among Women: Causes and Consequences - A Case -Study on BandarAbbas, Hormozgan Province, IRAN	۱۶
علمی پژوهشی	مجله جامعه‌شناسی ایران		۸۷	پرسشنامه رسول ربانی خوراسگانی رضا همتی	جامعه‌شناسی	تبیین جامعه‌شناختی ترس از جرم؛ مطالعه موردی شهر وندان زنگانی	۱۷
علمی ترویجی	فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم		۸۶	پرسشنامه «دام شماری» مجید رضاپی راد، سید محمود تقیزاده نادر نوروزی	علوم انتظامی	تأثیر نگهان محله در کاهش ترس از جرم مردم تهران بزرگ در محلات دارای نگهان محله	۱۸
علمی پژوهشی	رفاه اجتماعی		۸۵	پرسشنامه فردين علیخواه مریم ربیعی	جامعه‌شناسی	زنان و ترس از جرم در فضاهای شهری	۱۹
علمی پژوهشی	رفاه اجتماعی		۸۵	پرسشنامه آتوسا مدیری	جامعه‌شناسی	جرائم، خشونت و احساس امنیت در فضاهای شهری (ترس از جرم از متغیرهای اصلی تحقیق است)	۲۰

تجزیه و تحلیل یافته‌ها

در این قسمت یافته‌های پژوهش ارائه می‌شود. ابتدا توزیع و دسته‌بندی پژوهش‌های تحت بررسی بر حسب ملاک‌های مختلف از جمله روش مطالعه، جنس، حوزه‌های مطالعاتی، سال انتشار مقاله، میدان انجام تحقیق، تکنیک تجزیه و تحلیل داده‌های هر پژوهش، تکنیک جمع‌آوری اطلاعات و شیوه نمونه‌گیری و حجم نمونه ارائه می‌شود. سپس عوامل مؤثر بر متغیر ترس از جرم به تفکیک متغیرهای مستقل تأییدشده و ردشده از مقاله‌های استخراج و دسته‌بندی شده‌اند. نهایتاً فراتحلیل ترکیب اندازه اثر متغیر ادراک فرد از ویژگی‌های محیطی، رضایت از پلیس و تأثیر تعاملات و پیوند اجتماعی (پر تکرارترین متغیرهای تأییدشده) ارائه شده است.

الف) توصیف

در این بخش، ابتدا مشخصات کلی تحقیقات مرتبط با ترس از جرم ارائه و پس از آن، داده‌های مرتبط با متغیرهای مستقل مؤثر بر میزان ترس از جرم در پژوهش‌های تحت بررسی آورده شده است.

۱) مشخصات تحقیقات مرتبط با ترس از جرم

در این بخش، توزیع تحقیقات تحت بررسی بر حسب نوع روش مطالعه، جنسیت افراد تحت مطالعه، حوزه‌های مطالعاتی، سال انتشار و شهر مورد مطالعه ارائه شده است.

جدول ۲. توزیع فراوانی و درصد مشخصات پژوهش‌های تحت بررسی

درصد	فراوانی		
۸۵	۱۷	کمی-پرسشنامه	نوع تحقیق
۱۵	۳	کیفی-اصحابه عمیق	
۱۰۰	۲۰	جمع	
۴۰	۸	زنان	
۰	۰	مردان	
۶۰	۱۲	زنان و مردان	
۱۰۰	۲۰	جمع	
۷۰	۱۴	جامعه‌شناسی	
۱۵	۳	جرائم‌شناسی	
۱۰	۲	جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری	رویکردهای مطالعاتی
۵	۱	علوم انتظامی	
۱۰۰	۲۰	جمع	
۱۵	۳	۸۵-۸۶	
۲۰	۴	۸۷-۸۸	
۳۵	۷	۸۸-۹۰	
۳۰	۶	۹۱-۹۲	
۱۰	۲	۹۳	
۵۰	۱۰	تهران	
۵	۱	مشهد	شهر مورد مطالعه
۱۰	۲	شیراز	
۱۰	۲	کرج	
۵	۱	زنجان	
۵	۱	بروجرد	
۵	۱	بندر عباس	
۵	۱	ورامین	
۵	۱	اصفهان	
۱۰۰	۲۰	جمع	

همان‌گونه که در جدول ۲ مشخص است، از میان ۲۰ پژوهش مطالعه‌شده، اکثر آنها (۸۵ درصد) به روش کمی و با استفاده از ابزار پرسشنامه و فقط ۳ مورد (۱۵ درصد) از پژوهش‌ها به روش کیفی انجام شده‌اند. تمام پژوهش‌هایی که با روش کمی انجام شده‌اند از ابزار پرسشنامه و تمام پژوهش‌های کیفی از مصاحبه عمیق استفاده کرده‌اند. همچنین ۴۰ درصد از تحقیقات انجام‌شده،

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

تنها زنان را تحت مطالعه قرار داده و ۶۰ درصد از پژوهش‌ها هر دو جنس زن و مرد را بررسی کرده‌اند، این درحالی است که در هیچ‌یک از تحقیقات، مردان به‌نهایی تحت مطالعه قرار نگرفته‌اند. علاوه بر آن، ۷۰ درصد پژوهش‌هایی که در زمینه ترس از جرم انجام شده‌اند در حیطه جامعه‌شناسی صورت پذیرفته‌اند، ۱۵ درصد در چارچوب رشته‌های جرم‌شناسی، ۱۰ درصد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و ۵ درصد در حوزه علوم انتظامی انجام شده‌اند. توزیع مطالعات انجام‌شده درباب ترس از جرم براساس سال انتشار آنها در مجلات علمی نشان می‌دهد قبل از سال ۱۳۸۵ پژوهشی درباب ترس از جرم در مقالات علمی انتشار نیافتد. از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۸۹ به طور متوسط سالانه ۲ پژوهش و از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۳ به طور متوسط سالانه حدود ۳ پژوهش در زمینه ترس از جرم انجام گرفته است. توزیع مطالعات انجام‌شده بر حسب شهر تحت مطالعه نشان می‌دهد بیشترین تعداد تحقیقات داخلی ترس از جرم (۱۰۰ مورد) در شهر تهران انجام شده است. همچنین تاکنون فقط در ۹ شهر ایران تحقیقات مرتبط با ترس از جرم انجام گرفته است. در این مطالعه توزیع تحقیقات انجام‌شده درخصوص ترس از جرم بر حسب تکنیک تجزیه و تحلیل، تکنیک جمع‌آوری اطلاعات و شیوه نمونه‌گیری و حجم نمونه تحت بررسی قرار گرفته است. در جدول ۳ اطلاعات لازم ارائه شده است.

جدول ۳. توزیع متون تحقیقاتی تحت بررسی بر حسب تکنیک تجزیه و تحلیل، تکنیک جمع‌آوری اطلاعات و شیوه نمونه‌گیری و حجم نمونه

کد مقاله	تکنیک تجزیه و تحلیل	تکنیک جمع‌آوری اطلاعات	شیوه نمونه‌گیری	حجم نمونه
۱	ضریب همبستگی پیرسون	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۳۴۱
۲	توصیفی	پرسشنامه	ذکرنشده	۳۷۷
۳	توصیفی	پرسشنامه	ذکرنشده	۲۲۵
۴	همبستگی پیرسون	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۲۲۸
۵	ذکر نشده	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۸۰۰
۶	رگرسیون گام به گام	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۴۱۳
۷	تحلیل کیفی	اصحابه عمیق	دردسترس	۴۰
۸	ضریب همبستگی پیرسون	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۴۰۵
۹	تحلیل کیفی	اصحابه عمیق	دردسترس	۶۵
۱۰	رگرسیون چند متغیره، تحلیل عاملی	پرسشنامه	تصادفی	۳۸۶
۱۱	اسپیمن، کنال‌بی، پیرسون	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۸۷۵
۱۲	همبستگی پیرسون، رگرسیون چندمتغیره	پرسشنامه	تصادفی	۳۰۰
۱۳	رگرسیون چند متغیره، تحلیل مسیر	پرسشنامه	تصادفی طبقای	۳۷۰
۱۴	تحلیل کیفی	اصحابه عمیق	تصادفی	۵۰
۱۵	رگرسیون چند متغیره	پرسشنامه	تصادفی سیستماتیک	۳۰۰
۱۶	رگرسیون چند متغیره	پرسشنامه	ذکرنشده	۲۵۲
۱۷	همبستگی پیرسون رگرسیون گام به گام، تحلیل مسیر	پرسشنامه	خوشای	۲۲۰
۱۸	کای اسکور	پرسشنامه	تمام‌شماری	۱۰۰ خانوار
۱۹	ذکر نشده است	پرسشنامه	خوشای چندمرحله‌ای	۸۰۰
۲۰	خی دو	پرسشنامه	تصادفی	۳۶۴

۲- عوامل مؤثر بر میزان ترس از جرم

در این بخش، متغیرهای مستقل مؤثر بر ترس از جرم که در پژوهش‌های مرتبط با ترس از جرم تحت بررسی و تحلیل قرار گرفته‌اند ارائه شده است. در جدول متغیرهای مستقل تأییدشده در مقالات تحت مطالعه دسته‌بندی شده و تعداد بارهایی که این متغیرها تأیید یا رد شده‌اند نمایش داده شده است. همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود متغیر ادراک فرد از کیفیت محیط بیشتر از دیگر متغیرها (۱۶ بار) آزموده شده و در تمام موارد رابطه‌آن با ترس از جرم تأیید شده است. تعداد آزمون و تعداد تأیید یا رد هر کدام از متغیرهای دیگر در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. متغیرهای مستقل تأییدشده

متغیرهای مستقل تأیید شده	تعداد آزمون	تعداد رد	تعداد بارهایی که تأیید شده‌اند	فرآوانی در صد	٪
ادراک فرد از کیفیت محیط	۱۶	-	۱۶	۱۰۰	۱
نقش رسانه‌ها	۱۱	۵	۶	۵۴/۵	۲
نگرش به پلیس	۶	-	۶	۱۰۰	۳
تجربه قبلي جرم	۷	۱	۶	۷/۸۵	۴
دلیستگی به محله	۵	-	۵	۱۰۰	۵
سرمايه اجتماعي	۶	۱	۶	۳/۸۳	۶
جنس	۵	۱	۴	۸۰	۷
ارزیابي از میزان جراحت	۴	-	۴	۱۰۰	۸
سن	۶	۳	۳	۵۰	۹
میزان تحصیلات	۴	۱	۳	۷۵	۱۰
بي‌سازمانی اجتماعي	۳	-	۳	۱۰۰	۱۱
میزان درآمد	۴	۲	۲	۵۰	۱۲
ناهمگوني قومي	۴	۲	۲	۵۰	۱۳
احساس امنيت	۲	-	۲	۱۰۰	۱۴
وضعیت اشتغال	۲	-	۲	۱۰۰	۱۵
پنداشت از وضعیت اقتصادي جامعه	۲	-	۲	۱۰۰	۱۶
عدم حمایتهای قانوني	۲	-	۲	۱۰۰	۱۷
سایر	۵۰	۲۰	۳۰	۶۰	۱۸
جمع	۱۳۹	۳۶	۱۰۳	۷۴/۱	

جدول ۵ اندازه اثر متغیرهای مستقل تأییدشده‌ای را نشان می‌دهد که از مطالعات کمی که ضریب همبستگی را گزارش کرده‌اند استخراج شده است. همان‌گونه که در جدول نشان داده شده است، متغیرهای رضایت از پلیس (۶ بار)، ادراک فرد از کیفیت محیط (۵ بار) و تعاملات و پیوند اجتماعی (۴ بار) بیشترین تعداد تأیید کمی با آماره ضریب همبستگی را در میان مقالات تحت مطالعه داشته‌اند.

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

جدول ۵. اندازه‌افزای متغیرها

ردیف	کد مقاله	متغیرهای مستقل تأثیر شده	اندازه‌افز
۱	۴	رضایت از پلیس	-۰/۵۹۱
۲	۵	رضایت از پلیس	-۰/۱۹۱
۳	۱۰	رضایت از پلیس	-۰/۱۸
۴	۱۲	رضایت از پلیس	-۰/۱۹۴
۵	۱۵	رضایت از پلیس	-۰/۱۶۴
۶	۱۷	رضایت از پلیس	-۰/۲۱
۷	۵	ادراک فرد از کیفیت محیط	۰/۲۲
۸	۱۰	ادراک فرد از کیفیت محیط	۰/۳۷
۹	۱۵	ادراک فرد از کیفیت محیط	۰/۲۳
۱۰	۱۶	ادراک فرد از کیفیت محیط	۰/۳۲
۱۱	۱۷	ادراک فرد از کیفیت محیط	۰/۲۶
۱۲	۱	تعاملات و پیوند اجتماعی	-۰/۶۲۲
۱۳	۱۱	تعاملات و پیوند اجتماعی	-۰/۶۱۸
۱۴	۴	تعاملات و پیوند اجتماعی	-۰/۶۶۶
۱۵	۱۲	تعاملات و پیوند اجتماعی	-۰/۱۸۷
۱۶	۴	تأثیر رسانه‌ها	۰/۷۶۵
۱۷	۸	تأثیر رسانه‌ها	-۰/۰۶۳
۱۸	۱۳	تأثیر رسانه‌ها	-۰/۳۳
۱۹	۱۳	تجربه قبلی جرم	۰/۶۳۶
۲۰	۱۷	تجربه قبلی جرم	-۰/۴۰
۲۱	۱۰	تجربه قبلی جرم	۰/۴۲
۲۲	۱۰	نگرانی اجتماع	۰/۴۹
۲۳	۱۲	نگرانی اجتماع	۰/۲۳۶
۲۴	۱۲	بی‌نظمی اجتماعی	۰/۳۲۹
۲۵	۴	بی‌سازمانی اجتماعی	۰/۶۵۴
۲۶	۱۵	نگرش به محله	-۰/۱۳
۲۷	۱۵	دلیستگی به محله	-۰/۱۵۹
۲۸	۵	تعلق خاطر به محله	-۰/۱۴۹
۲۹	۱۲	تعلق خاطر به اجتماع	۰/۱۷۴
۳۰	۱۷	رضایت از همسایگی	-۰/۱۸
۳۱	۱۰	رضایت از محله	-۰/۳۶
۳۲	۱۷	تلخی از نامنیت در همسایگی	۰/۱۴
۳۳	۵	مدت اقامت	-۰/۲۵۸
۳۴	۵	سن	۰/۱۴۱
۳۵	۱۶	نگرش به رعایت قانون	۰/۰۴
۳۶	۱۶	احساس نامنی	۰/۳۶
۳۷	۱	احساس امنیت	-۰/۶۲۲
۳۸	۱۰	احساس خطر	۰/۴۰
۳۹	۴	تنوع خردمندی	۰/۷۶۶
۴۰	۱۵	بی‌نزاری	۰/۳۷
۴۱	۱۵	ادراک جرم	-۰/۳۷
۴۲	۱۷	نگرش به خطر قربانی شدن	۰/۴۰

ب) فراتحلیل و تلفیق اندازه اثر عوامل مؤثر بر ترس از جرم

در این قسمت فراتحلیل آماری و ترکیب اندازه اثر همبستگی میان سه متغیر رضایت از پلیس، ادراک فرد از کیفیت محیط و تعاملات و پیوند اجتماعی ارائه شده است. یکی از روش‌های ترکیب اندازه اثر متغیرها محاسبه میانگین آنهاست که فقط در صورتی که توزیع نمونه‌ها نرمال باشد کاربرد دارد. بنابراین می‌بایست برای ترکیب اندازه اثر متغیرها ابتدا با استفاده از فرمول فیشر

$$Z = \frac{1}{2} \log \frac{1+r}{1-r}$$

اندازه اثر را به اندازه Z استاندارد تبدیل کرد و سپس با استفاده از فرمول

$$\sigma^2(z_+) = \frac{1}{\sum_{i=1}^k (n_i - 3)}$$

می‌توان اندازه اثرباره استاندارد شده را تلفیق کرد (انتظاری و مهری، ۱۳۹۱: ۵۵-۵۲). تمام مراحل پیش‌گفته به کمک نرمافزار سی ام ا تو^۱ انجام شده و نتایج ذیل به دست آمده است.

۱. رابطه بین میزان رضایت از پلیس و ترس از جرم

در جدول شماره ۶ نتایج مربوط به آزمون معنی‌داری ترکیب اندازه اثر همبستگی میان رضایت از پلیس و ترس از جرم نشان داده شده است.

جدول ۶ همبستگی میان رضایت از پلیس و ترس از جرم

ردیف	کد مقاله	اندازه اثر	اندازه اثر استاندارد	حجم نمونه	حد پائین	حد بالا	احتمال خطا
۱	۴	-۰/۵۹۱	-۰/۶۷۹	۲۲۸	-۰/۶۷۰	-۰/۴۹۹	۰/۰۰۰
۲	۵	-۰/۱۹۱	-۰/۱۹۳	۸۰۰	-۰/۲۵۷	-۰/۱۲۳	۰/۰۰۰
۳	۱۰	-۰/۱۸	-۰/۱۸۲	۳۸۶	-۰/۳۰۱	-۰/۰۸۲	۰/۰۰۰
۴	۱۲	-۰/۱۹۴	-۰/۱۹۶	۳۰۰	-۰/۲۷۲	-۰/۰۸۳	۰/۰۰۱
۵	۱۵	-۰/۱۶۴	-۰/۱۶۵	۳۰۰	-۰/۳۱۲	-۰/۰۵۲	۰/۰۰۴
۶	۱۷	-۰/۲۱	-۰/۲۱۳	۳۲۰	-۰/۲۷۲	-۰/۱۰۳	۰/۰۰۰
	ترکیب	-۰/۲۳۴	-	-	-۰/۲۷۲	-۰/۱۹۵	۰/۰۰۰

از آنجاکه اندازه اثر به دست آمده در میان اعداد -۰/۲۷۲ و -۰/۱۹۵ قرار گرفته است و این فاصله شامل صفر نمی‌شود، ارتباط میان این دو متغیر در سطح معنی‌دار ۰/۹۹ تأیید می‌شود.

^۱ CMA2 (Comprehensive Meta Analysis V2)

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

۲- رابطه بین ادراک فرد از کیفیت محیط و ترس از جرم

در جدول ۷ نتایج مربوط به آزمون معنی‌داری ترکیب اندازه اثر همبستگی میان ادراک فرد از کیفیت محیط و ترس از جرم نشان داده شده است.

جدول ۷. همبستگی میان ادراک فرد از کیفیت محیط و ترس از جرم

ردیف	عنوان مقاله	اندازه اثر	اندازه استاندارد	حجم نمونه	حد پایین	حد بالا	احتمال خطا
۱	بررسی مقایسه‌ای عوامل مرتبط با ترس از جرم زنان و مردان؛ مطالعه موردنی زنان و مردان ساکن شهر کرج	۰/۳۲	۰/۳۳۲	۴۱۳	۰/۲۳۱	۰/۴۰۴	۰/۰۰۰
۲	مطالعه عوامل مؤثر بر ترس از جرم	۰/۳۷	۰/۳۸۸	۳۸۶	۰/۲۸۱	۰/۴۵۳	۰/۰۰۰
۳	رس از جرم در مناطق جرم‌خیز شهر شیزار	۰/۲۳	۰/۲۲۴	۳۰۰	۰/۱۲۰	۰/۳۳۵	۰/۰۰۰
۴	Fear of Crime among Women: Causes and Consequences - A Case -Study on Bandar Abbas, Hormozgan Province, IRAN	۰/۳۲	۰/۳۲۲	۲۵۲	۰/۲۰۵	۰/۴۲۷	۰/۰۰۰
۵	تبیین جامعه‌ناختی ترس از جرم: مطالعه موردنی شهر وندان زنجانی	۰/۲۶	۰/۲۶۶	۳۲۰	۰/۱۵۵	۰/۳۵۹	۰/۰۰۰
	ترکیب	۰/۳۰۵	-		۰/۲۶۰	۰/۳۴۸	۰/۰۰۰

از آنجاکه اندازه اثر به دست آمده در میان اعداد ۰/۲۶۰ و ۰/۳۴۸ قرار گرفته است و این فاصله شامل صفر نمی‌شود، ارتباط میان این دو متغیر در سطح معنی‌دار ۰/۹۹ تأیید می‌شود.

۳- رابطه بین تعاملات و پیوند اجتماعی با ترس از جرم

در جدول ۸ نتایج مربوط به آزمون معنی‌داری ترکیب اندازه اثر همبستگی میان تعاملات و پیوند اجتماعی و ترس از جرم نشان داده شده است. از آنجاکه اندازه اثر به دست آمده در میان اعداد ۰/۵۹۸ و ۰/۵۳۴ قرار گرفته است و این فاصله شامل صفر نمی‌شود بنابراین ارتباط میان این دو متغیر در سطح معنی‌دار ۰/۹۹ تأیید می‌شود.

جدول ۸. همبستگی تعاملات و پیوند اجتماعی و ترس از جرم

ردیف	کد مقاله	اندازه اثر	اندازه استاندارد	حجم نمونه	حد پایین	حد بالا	احتمال خطا
۱	۰/۶۲۲	-۰/۷۲۸	-۰/۷۲۸	۳۴۱	-۰/۶۸۳	-۰/۵۵۲	۰/۰۰۰
۲	۰/۶۱۸	-۰/۷۲۲	-۰/۷۲۲	۸۷۵	-۰/۶۵۷	-۰/۵۷۵	۰/۰۰۰
۳	۰/۶۶۶	-۰/۸۰۴	-۰/۸۰۴	۲۲۸	-۰/۷۳۳	-۰/۵۸۷	۰/۰۰۰
۴	۰/۱۸۷	-۰/۱۸۹	-۰/۱۸۹	۳۰۰	-۰/۲۹۴	-۰/۰۷۵	۰/۰۰۱
۵	۰/۵۶۶	-۰/۱۸۷	-۰/۱۸۷	-	-	-۰/۵۹۸	۰/۰۰۰
	ترکیب	۰/۵۶۶	-		۰/۵۹۸	-۰/۰۳۴	۰/۰۰۰

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف فراتحلیل تمام پژوهش‌های داخلی مرتبط با ترس از جرم انجام شده است. در ابتدا، دیدگاه‌های نظری مربوط به موضوع به شش حوزه کلی احتمال قربانی‌شدن، دیدگاه آسیب‌پذیری، دیدگاه نگرانی اجتماع، دیدگاه محیطی، دیدگاه تنوع خردمندگی و دیدگاه تأثیر رسانه تقسیم شد. سپس پیشینه نظری موضوع تحت بررسی قرار گرفت و ۲۰ مقاله تحت بررسی براساس ملاک‌های مختلف دسته‌بندی شدند. درمجموع، ۴۰ درصد از تحقیقات انجام‌شده، فقط زنان را تحت مطالعه قرار دادند و ۶۰ درصد از پژوهش‌ها هر دو جنس زن و مرد را بررسی کردند. این مسئله را می‌توان به نوعی انکاس نگرانی و علاقه ویژه به بررسی احساس امنیت یا دیگر مفاهیم مرتبط در میان زنان دانست. در میان تجربه‌های مختلفی که ممکن است به دلیل داشتن بدنی زنانه برای زنان به وجود آید، تجربه احساس نامنی و ترس از هدف تجاوز و تهاجم واقع‌شدن یکی از جدی‌ترین آنهاست و علی‌رغم تدبیر امنیتی و حفاظتی برای شهروندان، به یکی از دغدغه‌های مشترک زنان در شهرهای مختلف جهان بدل شده است (ابازدی و دیگران، ۱۳۸۷: ۷۶).

از طرف دیگر، متغیر ادراک فرد از کیفیت محیط بیشتر از دیگر متغیرها (۱۶ بار) آزمون شده است و در تمام موارد رابطه‌آن با ترس از جرم تأیید شده است. این مسئله با تحقیقات خارجی که در این زمینه انجام شده است قرابت و همخوانی دارد. کلت اسنل^۱ عقیده دارد که بی‌نظمی اجتماعی و محیطی بیشترین نقش را در تبیین ترس از جرم دارد. طبق یافته‌های پژوهش اسنل، ترس از جرم در محلات فقرین‌شین که سرشار از بی‌نظمی‌های محیطی و اجتماعی هستند در بالاترین حد خود قرار دارد (اسنل، ۲۰۰۱: ۱۳۷). ارتباط میان جرم، ترس از جرم و کیفیت محیط فیزیکی این گفتگه جین جاکوبز، از نظریه‌پردازان بر جسته ارتباط میان جرم و محیط فیزیکی، را تداعی می‌کند که «بهترین راه حفاظت ما در مقابل جرائم، زندگی در میان همسایگانی است که ما را بشناسند و ببینند» (مورای، ۱۹۹۴: ۳۴۹).

دغدغه جین جاکوبز این بود که تنوع و سرزندگی فضاهای شهری به دست طراحان شهری و راهبردهای آنها در زمینه طراحی از بین رفته است. او ایده‌های طراحان شهری در آن زمان را زیر سؤال برد. وی اشاره می‌کند که روش‌های طراحی شهری جدید بسیاری از روش‌های سنتی کنترل جرم را از بین برده است؛ برای مثال، در حال حاضر، طراحی شهری به‌گونه‌ای است که ساکنان دیگر نمی‌توانند بر خیابان‌ها و حضور افراد در آنها نظارت و مراقبت داشته باشند (رحمت، ۱۳۸۵: ۱۰۷).

¹ Clete Snell

² Murray

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

اسکلامو آنجل^۱ نیز در کتاب تضعیف جرم به دست طراحی شهری بیان می‌کند که میزان بالای جرم بازتاب وضعیت مساعد محیطی برای مجرمان است (آنجل، ۱۹۶۸). اسکار نیومن از دیگر نظریه‌پردازان مطرح ارتباط جرم با مسائل محیطی در اثر خود با عنوان فضای قابل دفاع، پیشنهادهای مختلفی را در زمینه جزئیات طراحی محیط به منظور ایجاد فضای قابل دفاع، افزایش نظارت و مراقبت و کاهش تعداد راههای فرار مجرمان ارائه کرد (نیومن، ۱۹۹۶^۲). اصطلاح «فضای قابل دفاع» برای تشریح محیط طراحی شده‌ای به کار می‌رود که ساکنان را به نظارت و احساس تعلق به محیط همسایگی تشویق می‌کند (می‌هیو، ۱۹۸۱: ۱۵۰). به نظر او، آنچه در فضای ناآشنا ماناطق کلان‌شهر لازم است، فضای قابل دفاع با تراکمی متوسط است؛ جایی که ساکنان کنترل محل را در دست دارند و از رفتار جنایی پیشگیری می‌کنند (نیومن، ۱۹۹۶: ۵۴). پژوهش‌های متعدد خارجی دیگری نیز ارتباط بین کیفیات محیطی و احساس نامنی را نشان می‌دهند (رضوان و فتحی، ۱۳۹۱: ۳۹۱). تحقیقات بسیاری نیز بر اساس این نظریات درباب همبستگی و ارتباط کیفیات محیطی و وقوع جرم و احساس نامنی یا امنیت دربرابر آن انجام شده و این دیدگاهها را تأیید کرده‌اند (حسینی و ادبزاده، ۱۳۸۶؛ رضایی بحرآباد، ۱۳۸۹؛ محسنی تبریزی و دیگران، ۱۳۹۰).

در پایان، همان‌گونه که نشان داده شد، در میان مطالعات بررسی شده، بیشتر دیدگاههای محیطی تحت ارزیابی قرار گرفته بودند، اما نمی‌توان صرفاً به همین دلیل دیدگاههای محیطی یا دیگر متغیرهای استخراج شده مانند رضایت از پلیس یا تعاملات اجتماعی را با قطعیت زیاد در اولویت عوامل مؤثر بر ترس از جرم قرار داد؛ چراکه ممکن است این اولویت تنها به این دلیل باشد که دیدگاههای نظری یا مفاهیم عملیاتی دیگر به این گستردگی آزموده نشده‌اند. علاوه بر این، این مقاله به ناچار متغیرها و عواملی را در فراتحلیل وارد کرده است که ضرایب همبستگی آنها با متغیر ترس از جرم گزارش شده باشد. یکی از محدودیت‌های این مطالعه این است که در مطالعات موجود درباب ترس از جرم پژوهشگران از سنجه‌های متفاوتی برای سنجش ترس استفاده کرده‌اند. این مشکل حتی در تحقیقات خارجی نیز بهشدت خودنمایی می‌کند و یک تعریف پذیرفته‌شده جهانی از ترس از جرم در این مطالعات دنبال نمی‌شود (مایز، ۲۰۰۱^۳؛ دورنر^۴ و لب^۵، ۱۹۹۸^۱ به نقل از احمدی، ۱۳۸۸^۲؛ بنابراین با قطعیت نمی‌توان گفت مفهوم ترس از جرم در یک مطالعه دقیقاً همان مفهوم ترس از جرم در مطالعه‌ای دیگر است.

¹ Angel, Schlomo

² Newman

³ Mayhew

⁴ Mays

⁵ Doerner

منابع

- آرمان، علی (۱۳۹۲) «ترس از جرم در زنان در فضاهای شهری شهرستان بروجرد»، *جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری چشم‌نداز راگرس*، سال پنجم، شماره ۱۷: ۱۵۳-۱۶۸.
- ابذری، یوسف، سهیلا صادقی‌فسایی و نفیسه حمیدی (۱۳۸۷) «احساس نامنی در تجربه زنانه از زندگی روزمره»، *پژوهش زنان*، دوره ۶، شماره ۱: ۷۵-۱۰۳.
- احمدی، حبیب، مریم سروش و حسین افراصیابی (۱۳۸۸) «ترس از جرم در مناطق جرم‌خیز شهر شیراز»، *جامعه‌شناسی کاربردی*، سال بیستم، شماره ۲ (پیاپی ۳۴): ۶۵-۸۰.
- احمدی، حبیب، علی عربی و محبوبه صادق‌زاده تبریزی (۱۳۹۱) «بررسی مقایسه‌ای عوامل مرتبط با ترس از جرم زنان و مردان مطالعه موردنی زنان و مردان ساکن شهر کرج»، *فصلنامه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر*، سال ششم، شماره ۱۸: ۱-۲۲.
- احمدی، حبیب، علی عربی و بهزاد حکیمی‌نیا (۱۳۹۱) «بررسی رابطه مصرف رسانه‌ای و ترس از جرم (مورد مطالعه: شهر کرج)، *مطالعات جامعه‌شناسختی شهری*، سال سوم، شماره ۷: ۱-۲۴.
- انتظاری، علی و نادر مهری (۱۳۹۱) «درآمدی بر فراتحلیل (با نیمنگاهی به قابلیت فراتحلیل»، در: *پژوهش‌های علوم اجتماعی در ایران*، تهران: *جامعه‌شناسان*.
- پاکنهاد، امیر (۱۳۹۲) «احساس نامنی و ترس از جرم»، *آموزه‌های حقوق کیفری*، شماره ۵: ۱۵۵-۱۷۹.
- جهانی دولت‌آباد، رحمان (۱۳۹۳) «بررسی اثرات هویت محله‌ای بر میزان جرائم شهری (مورد پژوهش شهر ورامین)»، *فصلنامه دانش‌انظامی شرق تهران*، سال اول، شماره ۱: ۸۱-۱۰۰.
- حسنوند، اسماعیل (۱۳۹۱) «راهبردهای پلیسی کاهش ترس از جرم»، *کارآگاه*، دوره دوم، سال پنجم، شماره ۲۰: ۷۰-۱۲۰.
- حسینی، سید ابراهیم و بهمن ادیب‌زاده (۱۳۸۶) «امنیت کالبدی با رویکرد CPTED/بررسی عوامل محیطی مؤثر در ایجاد فضاهای ایمن در ساماندهی و طراحی بافت‌های فرسوده شهری، همایش بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری، مشهد.
- دولان، پاول و تسا پیزگود (۱۳۹۰) «برآورد هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی ترس از جرم»، *ترجمه بهروز جوانمرد، تعالی حقوق*، سال چهارم، شماره‌های ۱۳ و ۱۴: ۱۹۱-۲۰۰.
- دیویدسون، نورمان (۱۳۸۴) «جنایت و ترس از جنایت در شهر»، *ترجمه فرزاد ویسی، مجله زریبار*، سال نهم، شماره ۵۶ و ۵۷: ۳۷۴-۳۸۶.

^۱ Lab

فراتحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی

- ربانی خوراسگانی، رسول و رضا همتی (۱۳۸۷) «تبیین جامعه‌شناختی ترس از جرم؛ مطالعه موردی شهروندان زنجانی»، مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره نهم، شماره ۳ و ۴: ۵۸-۸۸.
- ربانی، رسول و همکاران (۱۳۸۹) «تأثیر رسانه‌های جمعی بر احساس نالمنی زنان»، پژوهش‌های ارتباطی، سال هفدهم، (پیاپی ۶۴): ۷۹-۱۰۴.
- رحمت، محمد رضا (۱۳۸۵) نقش معماری و شهرسازی در پیشگیری از جرم، پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه امام صادق (ع).
- رضایی بحرآباد، حسن (۱۳۸۹) «بافت‌های فرسوده شهری، مکان‌های جرم‌خیز؛ تأثیر بافت فرسوده پیرامون حرم رضوی بر وقوع جرم»، مطالعات اجتماعی ایران، شماره ۴، دوره چهارم، پیاپی ۱۲: ۷۵-۹۵.
- رضایی راد، مجید، سید محمود تقی‌زاده و نادر نوروزی (۱۳۸۶) «تأثیر نگهبان محله در کاهش ترس از جرم مردم تهران بزرگ در محلات دارای نگهبان محله»، مطالعات پیشگیری از جرم، سال دوم، شماره ۴: ۷۱-۱۱۲.
- رضوان، علی و منصور فتحی (۱۳۹۱) «بررسی عوامل مرتبط با احساس نالمنی در محلات شهری در ناحیه ۳ منطقه ۱۷ شهرداری تهران»، رفاه اجتماعی، سال دوازدهم، شماره ۵: ۳۸۷-۴۱۰.
- سراج‌زاده، سیدحسین و اشرف گیلانی (۱۳۸۹) «بی‌سازمانی اجتماعی و ترس از جرم (مطالعه مقایسه‌ای مناطق ۳ و ۱۲ شهر تهران)»، رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳۴: ۲۲۳-۲۴۴.
- سیدزاده‌ثانی کرمانی، سید مهدی (۱۳۹۲) «ترس از جرم در مشهد: میزان و عوامل»، پژوهشنامه حقوق‌کیفری، سال چهارم، شماره ۲: ۱۱۹-۱۵۱.
- صادقی‌فسایی، سهیلا و زهرا میرحسینی (۱۳۸۸) «تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم در میان زنان شهر تهران» نامه علمی اسلام اجتماعی، شماره ۱۷: ۱۲۵-۱۵۲.
- صادقی‌فسایی، سهیلا و زهرا میرحسینی (۱۳۹۰) «بررسی عوامل مؤثر بر بزه‌دیدگی زنان شهر تهران»، زن در توسعه و سیاست، دوره ۹، شماره ۱: ۳۵-۶۲.
- صدیق سروستانی، رحمت الله و آرش ناصرصفهانی (۱۳۹۰) «مطالعه عوامل مؤثر بر ترس از جرم»، مسائل اجتماعی ایران، سال سوم، شماره ۱: ۱۴۹-۱۷۶.
- علیخواه، فردین و مریم نجیبی ریبعی (۱۳۸۵) «زنان و ترس از جرم در فضاهای شهری»، رفاه اجتماعی، سال ششم، شماره ۲۲: ۱۰۹-۱۳۱.
- فرجیها، محمد (۱۳۸۵) «بازتاب رسانه‌ای جرم»، رفاه اجتماعی، سال ششم، شماره ۲۲: ۵۷-۸۶.

قاضی نژاد، مریم و فرشته شاکری (۱۳۹۱) «بررسی و تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم و رفتارهای غیرمدنی در میان زنان شهر تهران (با تأکید بر هویت جنسی و هویت مدنی)»، *مسائل اجتماعی ایران*، سال سوم، شماره ۲: ۱۸۱-۲۰۲.

محسنی تبریزی، علیرضا، سهراب قهرمانی، سجاد یاهک (۱۳۹۰) «فضاهای بی‌دفاع شهری و خشونت (مطالعه موردی فضاهای بی‌دفاع شهر تهران)»، *جامعه‌شناسی کاربردی (مجله پژوهشی علوم انسانی دانشگاه اصفهان)*، شماره ۲۲: ۵۱-۷۰.

مدیری، آتوسا (۱۳۸۵) «جرائم، خشونت و احساس امنیت در فضاهای شهری»، *رفاه اجتماعی*، سال ششم، شماره ۲۲: ۱۱-۲۸.

ملکی، امیر و همکاران (۱۳۹۰) «زندگی شهری، ترس از قربانی شدن و کاهش سرمایه اجتماعی در کلان شهر تهران»، *بررسی مسائل اجتماعی ایران*، شماره‌های ۵ و ۶: ۹۹-۱۲۰.

مهدوی‌پور، اعظم و نجمه شهرانی‌کرانی (۱۳۹۲) «تأثیر رسانه‌های جمعی در افزایش احساس ناامنی و ایجاد رویکردهای امنیتی»، *مطالعات رسانه‌ای*، سال هشتم، شماره ۲۳: ۱۵-۳۰. نیکوکار، حمیدرضا، مژگان امراللهی بیوکی و مهری بزرگ (۱۳۹۲) «نقش ترس از جرم بر اجرای علنی مجازات مرگ با تأکید بر نقش رسانه‌ها (مطالعه موردی اعدام قاتل روح الله داداشی)»، *مطالعات پیشگیری از جرم*، سال ۸، شماره ۲۶: ۱۶۹-۱۹۶.

ویلسون، جیمز و جرج کلینگ (۱۳۸۲) «نظریه پنجره‌های شکسته»، *ترجمه محمد صدری، مجله حقوقی و قضایی دادگستری*، شماره ۴۳: ۱۷۹-۲۰۴.

ویلیام، کاترین (۱۳۸۲) «تأملی بر بزهیدگی و انواع آن»، *ترجمه علی صفری، تحقیقات حقوقی*، شماره ۳۸: ۲۵۹-۳۰۲.

یوسفی دارانی، ندا (۱۳۹۳) «بررسی امنیت زنان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه مورددی منطقه ۸ شیراز)»، *مدیریت شهری نوین*، سال دوم، شماره ۴: ۹۱-۱۲۱.

Allison T. Chappell, Elizabeth Monk Turner, Brian K Payne (2010) Broken Windows or Window Breakers: The Influence of Physical and Social Disorder on Quality of Life, *Justice Quarterly*, Routledge, Published online.

Angel, Schromo (1968) *Discouraging Crime through City Planning*, Berkley: Institute of Urban and Regional Development.

Bursik, Robert J. and Harold G. Grasmick (1993) *Neighborhoods and Crime: The Dimensions of Effective Community Control*. New York: Lexington Books.

Callanan, Valerie J. (2005) Feeding the Fear of Crime: Crime-Related Media and Support for Three Strikes, New York: LFB Scholarly Publishing LLC.

-
- Covington, Jeanette and Ralph B. Taylor (1991) "Fear of Crime in Urban Residential Neighborhoods: Implications of between- and within-Neighborhood Sources for Current Models". *The Sociological Quarterly*, 32: 231-249.
- Cullen, Francis T. & Wilcox, Pamela (2010) Sampson, Robert J. Collective Efficacy Theory in *Encyclopedia of Criminological Theory*, London: SAGE Publications, Inc.
- Ferraro, K. F. (1996) "Women's fear of Victimization: Shadow of Sexual assault?" *Social Forces*, 75: 667-690.
- Furedi, Frank (2007) The only Thing we Have to Fear is the Culture of Fear Itself, *American Journal of Sociology*, 32: 231-234.
- Garofalo, James & John Laub (1978) "The Fear of Crime: Broadening our Perspectives". *Victimiology* 3: 242-53.
- Jackson, Jonathan (2009) "A psychological Perspective on Vulnerability in the Fear of Crime". *Psychology, Crime and Law*, 15 (4): 1-26.
- Jonathan Jackson & Maistafford (2009) *Public Health and Fear of Crime*, London: LSE, Advance Access Publication.
- Lewis, D. A., & G. Salem. (1986) *Fear of Crime: Incivility and the Production of a Social Problem*, New Brunswick, NJ: Transaction Books.
- Liska, Allen E., Andrew Sanchirico, & Mark D. Reed. (1988) "Fear of Crime and Constrained Behavior: Specifying and Estimating a Reciprocal Effects Model", *Social Forces*, 66: 37- 827.
- May, D. C., & R. G. Dunaway (2000) Predictors of Fear of criminal Victimization at School among Adolescents, *Sociological Spectrum*, 20: 149-168.
- Mayhew, P. (1986) *Crime in Public View, Surveillance and Crime Prevention in Environmental Criminology*, Edited by Brantingham, Beverly Hills, National Crime Prevention Institute Report.
- McArdle, Andrea & Erzen, Tanya (2001) "Turnstile Jumpers and Broken Windows: Policing Disorder in New York City, Zero Tolerance", *Quality of Life and the New Police Brutality in New York City*, 5: 19-49.
- Murray, C. (1994) *The Physical Environment, in Crime*, edited by J. Q. Wilson and J. Petersilia. San Francisco, CA: Institute for Contemporary Studies.
- Newman, Oscar (1996) *Creating Defensible Space*. U. S. Department of Housing and Urban Development.
- Norris, F., K. Kaniasty & M. Thompson (1997) "The Psychological Consequences of Crime: Findings from a Longitudinal Population-Based Study", Davis, R. C. et al. (eds.) *Victims of Crime*, Thousand Oaks, Ca: Sage Publications.

-
- Ranzijn, R. & K. Howells & V. Wagstaff (2002) "Fear of Crime and Protective Behaviours in Older and Younger Adults: Results of a Community Survey", *Australian Journal on Ageing*, 21: 2: 92-97.
- Sampson, R. J., S. Raudenbush & E. Earls (1997) "Neighborhoods and Violent Crime: A Multilevel Study of Collective Efficacy", *Science*, 277: 918° 24.
- Sampson, R. J. (2006) "Collective Efficacy Theory: Lessons Learned and Directions for Future Inquiry", *The Status of Criminological Theory (Advances in Criminological Theory)*, 15: 149° 167.
- Shaw, Clifford R. & Henry D. McKay (1969) *Juvenile Delinquency and Urban Areas* (2nd Edition) Chicago: University of Chicago Press.
- Skogan, Wesley G. & Michael G. Maxfield. (1981) *Coping with Crime*, Beverly Hills: Sage.
- Snell, Clete (2001) *Neighborhood Structure, Crime, and Fear of Crime: Testing Bursik and Grasmick's Neighborhood Control Theory*, New York: LFB Scholarly Publishing LLC.
- Sparks, R. (1992) "Reason and Unreason in LeftRealism : Some Problems in the Constitution of the Fear of Crime", in Matthews, R. and Young, J., editors, *Issues in Realist Criminology*, London: Sage, 119° 35.
- Taylor, Ralph B. & Margaret Hale, (1986) "Testing Alternative Models of Fear of Crime", *Journal of Criminal Law and Criminology* 77: 151-89.
- Walklate, S. (1995) *Gender and Crime: An Introduction*, London: Prentice-Hall.
- Warr, M. (1985) "Fear of Rape amongst Urban Women", *Social Problems*, 32: 238-250.
- Wendy M. Rahn & Transue, John (1995) The Political Significance of Fear of Crime, A Report to the NES Board , Department of Political Science University of Minnesota January, 15: 1995.
- Young, J. (1988) Risk of Crime and Fear of Crime: a Realist Critique of Survey-based Assumptions, in Maguire, M. and Pointing, J., editors, *Victims of Crime: a New Deal*, Milton Keynes: Open University Press, 164° 76.
- Zanjanizadeh Eazaz, Homa Shahdadi Khajeh Askari Ali (1387) Fear of Crime among Women: Causes and Consequences - A Case - Study on Bandar Abbas, Hormozgan Province *Iran Social Studies*, 3: 118-162.